

uleselig.no

Gode råd og tips for bedre lesbarhet
– klarer dine kunder å lese det du skriver?

En kampanje fra

Norges Blindforbund
Synshemmedes organisasjon

Opp med skrifta – vær lesbar!

I denne brosjyren vil du finne gode råd til hvordan du med enkle grep kan gjøre dine varer og tjenester mer lesbare, og dermed mer tilgjengelige for folk flest.

Tall fra en større Ipsos MMI-undersøkelse om lesbarhet fra september 2013 viser at 1,2 millioner nordmenn har unnlatt å kjøpe en vare som følge av at det ikke var mulig å lese hva varen inneholdt. Bedrifter taper penger hver eneste dag fordi kundene ikke kan lese det de har skrevet.

Vi oppfordrer deg til å se på bedriftens produkter, bruksanvisninger, emballasje og informasjonsmateriell. Er alt lesbart, også i dårlig lys? Hva med innholdsdeklarasjoner og menyer?

Visste du at:

- **2 millioner nordmenn opplever at det er vanskelig/umulig å lese varedeklarasjoner på medisiner, mat og drikke.**

Tenk på hvem ditt publikum er
når du velger punktstørrelse

~~Tenk på hvem ditt publikum er når du velger punktstørrelse~~

FOR LITEN

Velg fonter som er lette å lese

Hovedregelen for valg av skrifttype er at større er bedre.

Fonttype

- Unngå kompliserte fonter.
- Velg fonter med lett-gjenkjennelige store og små bokstaver.
- Arial og Verdana er fonter hvor hvert tegn er sammensatt med lik tykkelse (vekt) i streken.
- Velg fonter som har tydelige tall og hvor tall og bokstaver ikke kan forveksles. Unngå fonter hvor tallene ikke står på linje.

Fontstørrelse

- Standard fontstørrelse bør være 11-12 punkt.
- Fontstørrelser 14 eller større er vanskelig lesbart i mengdetekst.
- For hver fontstørrelse man går ned fra punkt 10 mister du lesere.

Fonttykkelse

- Velg fonter med middels tyngde, og unngå lys type med tynne strøk.
- Når du skal vektlegge et ord eller et avsnitt, bruk en fet eller tung font.
- Kursiv eller store bokstaver er ikke å anbefale for større tekstmengder.

Høy kontrast gir bedre lesbarhet

Vi har flere typer kontraster, for eksempel fargekontraster og kontraster som oppstår mellom flater med ulik grad av lyshet. God kontrast er viktig for lesbarhet.

Kontraster hjelper oss med å fokusere, skille objekter fra hverandre og oppfatte dybdeavstand, en avgjørende faktor for at vi skal kunne lese. Lesehastighet og mulighet til avstandslesning har sterk sammenheng med fargekontraster.

Tips om fargekontraster

- Bruk høy kontrast mellom tekst og bakgrunn.
- Gode eksempler er sort eller mørk blå tekst på hvit eller gul bakgrunn, eller hvit/gul tekst på sort eller mørk blå bakgrunn.
- Til eksempelvis kan sort tekst på rød eller andre mørke bunnfarger være vanskelig å lese, og anbefales ikke.

Er du usikker på om kontrasten på bildet eller dokumentet ditt er tilstrekkelig stor? Test det ved å printe eller kopiere det du har laget i sort/hvitt. Er det vanskelig å lese, er kontrasten for liten!

Fargevalg

Trykksaker er mest lesbare i sort og hvitt. Hvis du bruker farget tekst, begrenset til titler, overskrifter eller uthevet materiale.

Fargeblindhet - fargesvakhet

Cirka 8 prosent av norske menn og 1 prosent av norske kvinner er fargeblinde. De fleste har problemer med å skille mellom rødt og grønt, noen få har problemer med gult og blått, mens de færreste er fullstendig fargeblinde.

Ved valg av tekstfarger, og særlig i tilfeller der bakgrunnen også er fargelagt, kan det være klokt å unngå farger som fargesvake sliter med å skille fra hverandre.

Materialvalget påvirker lesbarheten

Papirkvaliteten er avgjørende for lesbarheten. Det samme gjelder type emballasje. Bruk en matt eller ikke-glanset overflate for å redusere gjenskin, slik at det blir lettere å lese.

Er papiret veldig tynt, vil trykksvarten fra baksiden skinne igjennom og redusere lesbarheten.

Begrens bruk av vannmerker eller komplisert bakgrunnsdesign.

Blanke overflater velges ofte for å gi et eksklusivt preg, men kan gjøre tekst vanskelig å lese.

God avstand gjør det lettere å lese

Avstand mellom bokstaver og linjer er viktig for lesbarheten.

Bokstaver

- Ikke knip teksten, hold god avstand mellom bokstavene.
- Ikke spre teksten på linjen slik at bokstavene står for langt fra hverandre.
- Velg en font med fast tegnavstand.

Ikke knip teksten din: hold god avstand mellom bokstaver.

Ikke knip teksten din: hold god avstand mellom bokstaver.

Linjer

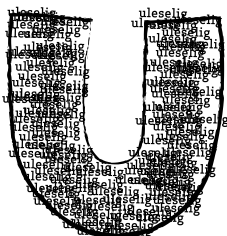
- Linjeavstand er avstanden mellom linjer med tekst og bør være minst 25 til 30 prosent av punktstørrelsen. Dette fører til at leserne beveger seg lettere til neste tekstlinje.
- En god linjeavstand i word vil være 1,15 til 1,3.
- Fetere skrifttyper krever større linjeavstand.

Marg og kolonner

- Skill gjerne teksten i kolonner for bedre lesbarhet.
- Bruk helst rett venstremarg.

uleselig.no

OPP MED SKRIFTA!

Vi ønsker å sette søkelyset på det som gjør hverdagen uleselig for mange, og gi tips og råd til hvordan man bedre kan sikre god lesbarhet.

uleselig@blindeforbundet.no
Telefon: 23 21 50 00
Org.nr.: 971038179

Norges Blindeforbund
Synshemmedes organisasjon